117

№: 30 Бшій 8. Септе́м 1829

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ

РОССІꙖ

Жȣрналȣл де Одеса дин 21 авгȣст зиче, къ М. С. Ꙟ. врѫнд апъзи поменирѣ стрълȣчителор фапте але Ꙗрміей ꙟкредин҃цате Д. Командант де къпитеніе Контелȣй Дибичй, ши а мȣлцъми дȣпъ вредничіе пентрȣ тоате слȣжбеле ꙟсъмнате кȣ тречерѣ Бълканȣлȣй, сокотит пънъ акȣма ка ѡ ставилъ не стръбътȣтъ а Тȣркіей де Еvропа, кȣ лȣарѣ четъцелор Месемвріа, Ꙗхиоло, Бȣргас, Ꙗйдос, ши Карнабат, прин ȣказȣл дин 30 юліе кътръ окѫрмȣиторюл Сенат лаȣ чинстит пе дѫнсȣл кȣм ши пе ȣрмашій лȣй кȣ нȣмеле де Забалканскй порȣнчинд ка Региментȣл де инфантеріе де Черников съ поарте де акȣм ꙟнаинте нȣмеле Регимен҃тȣлȣй де инфантеріе ал Контелȣй Дибичй-Забалканскй.

Авгȣст 24. Аȣдіенціа де примире а Ꙟ. Сале Дȣкъй Хосрев-Мирза ла М. Са Ꙟмпъратȣл аȣ ȣрмат ꙟ сѫмбъта трекȣтъ ла 4 чѣсȣрй диминѣца, ꙟ Палатȣл де їарнъ. Ꙟ. Са дȣпъ че аȣ фост дȣс де кътръ мареле Шамбелан ꙟ сала Сф. Геѡргіе авѫнд ꙟнаинте пе Магистрȣл церемоніилор, ши ꙟсоцит де персоанеле Кȣрцей че Ера рѫндȣите спре ал прими, аȣ фъкȣт ачеле трей реверенцій (плекърй) ꙟсъмнате ꙟ церемоніал, ши аȣ ростит ꙟнаинтѣ М. Сале Ꙟмпъратȣлȣй ȣрмъторюл кȣвѫнт ꙟ лимба персанъ:

ПРѢ ПȢТЕРНИЧЕ ꙞМПЪРАТЕ

Линищѣ ши бинеле ашезат їаръш ꙟ Персіа, ȣнирѣ чѣ май де апроапе пре карѣ пачѣ ѡ легасъ ꙟтре Ꙟ. В. М. ши мареле МонарХ ал Иранȣлȣй, (*) Сȣверенȣлȣй ши Бȣнȣлȣй мїеȣ челȣй пре юбит, аȣ ꙟтъртат пе ценіа чѣ ре, прин҃ акъріа испитъ де ненорочире адȣкътоаре ѡ чѣтъ де фȣриошй рътъчиндȣсе аȣ кȣтезат а съвѫрши ꙟ ТеХеран ѡ фаптъ не аȣзитъ, акъріа жъртвъ аȣ фост Ꙗмбасада Россіей. Ꙗчѣстъ ꙟтѫмпларе вредникъ де плѫцере аȣ акоперит кȣ ѡ хайнъ де ꙟтристъчȣне ши де ѡ адѫнкъ дȣрере каса Кръꙗскъ ши пе тоцй крединчошій съй сȣпȣшй. Сȣфлетȣл чел дреп҃ ши мариним а лȣй Фет-Али-Шах саȣ кȣпринс де гроазъ ла идеа, къ ȣн мик нȣмър де фъкъторй де ръȣ, кȣ ѡ мѫнъ спȣркатъ ши не лецȣитъ аȣ пȣтȣт рȣмпе легътȣриле пъчей ши але ȣнирей ꙟтърите кȣ мареле МонарХ ал Росіей. Ел маȣ алес ꙟтре Принцій касей сале ши мїаȣ порончит съ мерг, фъръ пердере де време, ꙟ капиталіа ꙟмперіей воастре,

(*) Персіа дела апȣс.

ꙟкрединцат къ гласȣл меȣ, крединчос адевърȣлȣй, ва фи аскȣлтат кȣ бȣнъвоинцъ де кътръ Ꙟ. В. М. ши къ кȣвинтеле меле вор да аџȣторю спре а пъѕи де тоатъ атинџерѣ, прїетешȣгȣл че ȣнеще пре чей дой май марй ши май пȣтерничй Сȣверений ай лȣмей.

Ꙗчесте сѫнт доринцеле кȣ кариле Ꙗвгȣстȣл меȣ Сȣверен маȣ ꙟсърчинат де а фи орган. Биневоеще Мариниме Ꙟмпърате, де а да ȣйтърей ѡ ꙟтѫмпларе че саȣ сѫмцит нȣ кȣ май пȣцинъ дȣрере ꙟ Персїа, де кѫт ꙟсȣш ꙟ Россїа, ка лȣмѣ съ ꙟвеце къ ꙟмижлокȣл ȣней примеждїй непилдȣите, ꙟцълепчȣнѣ а дой Монархй ши ꙟкрединцарѣ лор че аȣ ȣнȣл кътръ алтȣл, аȣ пȣтȣт стѫнџе ꙟдатъ тоате примеждїиле, а щерџе тоате препȣсȣриле тоате, не дȣмеририле, ши а сигȣрипси ꙟ сфѫршит ѡ ꙟкееере потривитъ кȣ тоате доринциле.

Кѫт пентрȣ мине, алес спре а ꙟмплини ачаста Солїе ꙟтрѡ ꙟмпреџȣраре аша де ꙟсъмнатъ, мъ афлȣ ꙟ чѣ май маре феричире арътѫндȣмъ Ꙟ. В. М. ши съвѫршинд поронка че мѣȣ дат Сȣверенȣл ши Бȣнȣл меȣ, де ажъртви тоате ꙟнгрижириле меле ла статорничирѣ ȣней вечниче ȣнирй ꙟтре доȣъ нацїй марй, пе кариле ꙟсȣшй провиденцїа ле кѣмъ спре а пъѕи ꙟтре сине ȣн прїетешȣг не стръмȣтат.

Тълмъчирѣ ачестȣй кȣвѫнт дȣпъ че саȣ четит кȣ глас маре ꙟ лимба рȣсаскъ де кътръ Д. Консїлїар де Родофиникин, Ꙗмбасадорȣл аȣ авȣт чинсте де асъ апропїе де Ꙟ. С. М. дѫндȣй скрисориле Шахȣлȣй ши а Дȣкъй Ꙗба-Мирѕа; Ꙟмпъратȣл дȣпъ че лѣȣ примит лѣȣ да Вице Канцеларюлȣй, кареле лѣȣ пȣс пе ѡ масъ спре ачѣста гътитъ, ши прин ȣрмъторюл кȣвѫнт аȣ ръспȣнс ла зиселе Ꙗмбасадорȣлȣй, ꙟнȣмеле М. Сале Ꙟ.

М. С. Ꙟмпъратȣл Ꙗвгȣстȣл меȣ стъпѫн, мъ ꙟсърчинѣѕъ де а ꙟкрединца пе К. В. Ꙟнълциме, къ кȣ чѣ май вїе мȣлцъмире примеще тѫлкȣирѣ мъртȣрисиририлор де пърере де ръȣ че ꙟнфъцошацй дин партѣ Сȣверенȣлȣй вострȣ. Сȣфлетȣл лȣй чел мариним нȣ пȣтѣ де кѫт афи пътрȣнс де гроазъ, ꙟ ведерѣ ȣней фапте ȣрмате кȣ ачел виноват скопос де а дезбина дин ноȣ доȣъ пȣтерй вечине, абїе ꙟпъкате. Солїа кȣ карѣ ваȣ ꙟсърчинат ꙟнфъцошаѕъ ѡ ноȣъ довадъ деспре ачест адевър, еа требȣе съ рѫдиче тоате жигнириле че пȣтѣ адȣче ꙟ релацїиле Россїей кȣ Персїа ѡ катастрофъ атѫт де тристъ. К. В. ꙟнълциме вецй дȣче Шахȣлȣй ачесте ꙟкрединцърй, ꙟмпъртъшиндȣй дин партѣ М. С. Ꙟ. чѣ май статорникъ воинцъ де а цинѣ паче ши де а ꙟтъри легътȣриле де прїетешȣг ши де бȣна вечинътате, ашеѕате кȣ атѫта норочире прин трактатȣл де Тȣркманчай.

Ꙟмпъратȣл ꙟм порончеще, а адъȣџи къ Шахȣл, ꙟкрединциндȣвъ ачѣстъ Солїе нȣ пȣтѣ фаче ѡ алеџере карѣ лȣй ꙟар фи фост май плъкȣтъ. Нъдъждȣеск, къ довада ачестей ꙟкрединцърй ѡ вецй афла ꙟ Сентиментеле че вам ꙟфъцошат ꙟ нȣмеле Ꙗвгȣстȣлȣй меȣ стъпѫн.

Сфѫршиндȣсъ ачѣстъ четире ȣн Драгоман аȣ четит ꙟ лимба персїанъ тълмъчирѣ ачестȣй ръспȣнс. Ꙟ ȣрмъ М. С. Ꙟмпъратȣл ши М. С. Ꙟпърътѣса, ȣрмѫндȣли Ꙗмбасадорȣл, аȣ трекȣт ꙟтро одае алътȣре, ȣнде персоанеле де Свита Ꙟ. Сале Дȣкъй Хосрев-мирѕа аȣ авȣт чинсте де афи презентȣите М. С. Ꙟ.

Ꙗвгȣст 28 Бригȣл де ръзбою Мингрелїа, комендȣитъ де кътръ Капитанȣл Леитенант Рагȣлй порнинд дела Нїада ꙟ 7 авгȣст аȣ ꙟтрат Ерй ꙟ лиманȣл нострȣ. Ꙗчѣстъ корабїе аȣ адȣс кеиле четъцей Мидїа, пре карѣ ѡ аȣ лȣат ѡщиле ноастре де кȣрѫнд. Ꙟнаинтѣ пȣрчедѣрей ачестей коръбїй, саȣ ꙟщїинцат ла Бȣргас дин генерала квартиръ дела Ꙗндрїанополе къ ла 15 се ащепта аколо Пленипотенцїй тȣрчй, тримишй ꙟсȣшй де Сȣлтанȣл спре ꙟкїерѣ пъчей фъръ ꙟтѫрѕїере. Министрȣл Финанцелор Порцей есте ꙟнтѫїȣл дин Плинипотенцилор. Съ зиче къ Сȣлтанȣл аȣ ȣмблат прин Капиталїа са кȣ стѣгȣл лȣй Махомет, ши сар фи ꙟторс ла Сараю фъръ афи пȣтȣт а принде Ентȣсиасмȣл народȣлȣй. Новиталиле Офицїале прїимите дела Ꙗндрїанополе дин 7 авгȣст спȣн къ Плинипотенцїй тȣрчй аȣ сосит не апърат ꙟ

Генерала квартиръ ла 15 але ачестїа.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ

Дела 19 юлїе наȣ май ꙟчетат рꙋпортȣриле ꙟспъймꙟнтътоаре деспре театрȣл резбоюлȣй атꙟт дин Европа кꙟт ши дин Асїа, ꙟн ачѣстъ критикъ дїастимъ, Амбасадорȣл Францїей ши ал Енглитерей наȣ ꙟчетат адесе ꙟфъцошꙟнд лȣй Реиз-Ефенди але лор пропозицїй спре а-хотърꙟ деспре прїимирѣ трактатȣлȣй дин 6 юлїе, дела кареле ар атꙟрна дȣпъ а-Амбасадорилор декларацїе ꙟтрѣгъ ꙟнои-рѣ тȣтȣрор релацїилор прїетенїей а тра-ктатȣрилор ди май ꙟнаинте ꙟкїете ꙟнтре ачесте кȣрцй. РеизЕфенди кареле ла 14 юлїе се цинѣ ꙟкъ де трактатȣл де Бȣкȣрещй, ка де ȣн темею ал пъчей карѣ есте а съ фаче, фъръ а вре съ кȣноаскъ пре чел дин 6 юлїе, ꙟсфꙟршит дȣпъ патрȣ осъбите конференцїй съ ꙟфъцошъ ꙟнаинтѣ Сȣлтанȣлȣй кȣ декларацїиле Амбасадорилор, ши дȣпъ мȣлте адȣнърй але диванȣлȣй съ деде ꙟ сфꙟршит феричита пентрȣ Гречй резолȣцїе, къ Сȣлтанȣл аȣ прїимит ачел трактат ши къ дрепт ачѣста се вада ȣн Хатишериф кареле ва фи пентрȣ нацїа гречѣскъ ω карте де слобозенїе.

Амбасадорȣл Англїей кȣрꙟнд аȣ експедȣит ла Лондра ȣн кȣрїерю пȣртъторю де резȣлтатȣл лȣкрȣрилор сале.

Ди ши капиталїа съ ꙟделетничеще кȣ пȣнереле ла кале але челор че привеск спре апърарѣ ши сигȣранцїа са ла ачесте ꙟпрецȣрърй критиче, кȣ тоате ачесте ши акȣм нȣмай пȣцин ꙟпърꙋцеще ꙟн Ораш ω деплинъ линище, ши прїимирѣ трактатȣлȣй дин 6 юлїе паре къ ꙟфъцошазъ пентрȣ Тȣркїа ω ноȣъ Епохъ.

ФРАНЦЇА

Мониторюл дин 14 авгȣст кȣпринде ȣрмътоареле ꙟщїинцърй дела Египет дин 13 юнїе кȣм къ Вице Краюл де Египет Мехмет-Алй арфи черчетат прин домнȣл Мимо, ноȣл Францїей аиче Генерал консȣл кꙟнд асъ ꙟщїинца деспре спорюл тримишилор ꙟ Францїа спре ꙟ вꙋцътȣръ тинерй Моаметаний, ши къ кȣ маре мȣлцъмире ар фи прїимит рꙋпортȣл деспре спорюриле ꙟн ꙟвꙋцътȣрй май вꙟртос але челор дин Тȣлон. Паша се ꙟделетничеще фоарте сꙟргȣинчос кȣ реформа Администрацїей де Египет дȣпъ а ачестȣꙗ порȣнкъ се органисеск финанцеле сѣȣ венитȣриле статȣлȣй дȣпъ модȣл европїан. Мȣлцй Европей кȣ щїинца требей ачестїа сꙟт ашезацй диригъторй ꙟ ноȣл департаментал кȣ дикърїей. Паша воеще а диеръдика ши монополȣл ши асъ дискърка мърфȣриле пентрȣ пȣбличе магазинȣрй ши локȣрй.

Ачесте регȣлацїй саȣ пȣс ꙟнаинте Вице Краюлȣй де фїюл сѣȣ Ибраим Паша. Пентрȣ ꙟтродȣчериле челор ноȣъ ши фолоситоаре афлърй съ даȣ дин партѣ Гȣвернȣлȣй привелегїй де кариле мȣлцй Паризїений капиталищй саȣ ꙟвредничит.

Домнȣл Шамполїон ꙟщїинцазъ дела 13 мартїе къ ел ар фи фъкȣт ꙟн Архиологїе марй дескоперирй ꙟкълъторїа са дела Омбос пꙟнъ ла Теба вестита Египетȣлȣй капиталїе дин векиме.

Ȣрмарѣ Грекїей

Архипелагȣл се кȣръци де пирацй саȣ корсарй, пентрȣ каре ω не дрѣптъ дефъимаре се арȣнка асȣпра плинȣлȣй де чинсте нȣме ал маринеи гречещй. Бравїй оштиторй адȣнацй ла Трица ши Мегара съ пȣсеръ еаръш ꙟширши ꙟмъдȣлърй, карїй май ꙟнаинте прин тикълошїе ши не орꙟндȣꙗлъ аџȣнсъсе ла пȣнтȣл десперацїей. Ѡ Ескадръ де сȣпт Адмиралȣл Мѣȣли, гърꙟнтȣи сигȣранцїа навигацїей ꙟн Архипелаг, ши не норочицилор ноштрй фрацй Хїоцй ли мижлочи тоатъ мꙟнгꙟерѣ пре карѣ ной ω пȣтȣръм айда. Ѡ а доȣа ескадръ сȣпт Вице Адмиралȣл Сактȣри се орꙟндȣи пентрȣ блокȣл пре кареле Адмиралїй алїателор пȣтерй не ꙟдатори ал пȣне ꙟлȣкраре. Де абїе съ пȣсъсе ачесте мъсȣрй ла кале, де абїе ꙟчепȣсем ꙟтоате провинцїиле а ȣрзи пин четȣл ꙟфїинцътоареле операцїй але ȣнȣй пȣс ꙟн орꙟндȣꙗлъ Гȣверн, сȣпт павѣза бȣнелор рꙟндȣеле, кꙟнд съ слобозиръ асȣпра капȣлȣй ностръ ȣн ноȣ бичй кареле еаръ тȣлбȣра-

ръ статȣл лȣкрȣрилор.

Табъра лȣй Ибраим Паша ациць ꙟтре ной съчерътоарѣ чȣмъ, карѣ съ лъци ꙟинсȣлеле Спеціа, Идра, Парос, ши ꙟн алте провинцій але Мореей. Націа съ пȣртъ ши прин ачѣстъ ноȣъ испитъ кȣ ȣн нобил кȣраж ши кȣ ѡ вредникъ де мираре непъсаре, че ѡ характирисъще, лȣптъндȣсъ кȣ ачест ноȣ перикол. Ши мъкар къ Кордонȣл сънътъцей ꙟфъцоша неꙟвинсе грежтъцй, тотȣш органиѕаціа провинціилор дин лъȣнтрȣ съ регȣларъ, ашеѕъндȣсе Демогеронцій, комисарій Ѥкстраординарй ши провиѕорій чїй гȣвернаторй, асеменѣ лаѕаретȣрй, комиданцй де лиманȣрй, поліціа де Ораше ши локȣрй де въмй орънѕȣиндȣсъ. Ꙟ ачеꙗшй Ѥпохъ ши ꙟминȣтȣл кънд вистеріа статȣлȣй ностру съ скȣрсесъ де банй ни тримисъ Дȣмнеѕеꙗска проніе мъгъере.

М. Са Краюл де Франціа ши Ꙟпъратȣл Росіей бине воиръ а ни тримите сȣбсидій ажȣторю де банй гата, ши чел дин партѣ Францієй тримисесъ ꙟсоцит де ȣн агент депломатик кареле авѣ съ реѕидȣꙗскъ лънгъ Гȣвернȣл греческ. Че ам нъдъждȣит де кънд ам ꙟтинс ръгъминтѣ Грекієй кътръ мънтȣиторюл ацȣторю ал Принципилор аліацй, ачѣста ꙗтъ ꙟчепȣ асъ пȣне ꙟлȣкраре.

Недеждиле ноастре сaȣ ꙟплинит ши прин мȣлта ацȣторинцъ а Ꙗдмиралȣлȣй Конрингтон. Ꙗчест нобил пріетен ал причинелор Грекієй, аȣ пȣс ꙟлȣкраре ла Алеѯандріа дешертарѣ Пелопонеѕȣлȣй де кътръ ощиле Ѥгиптіенещй, кънд Ѥкспедиціа францȣѕаскъ деѕбъркънд ꙟтрȣ ачѣстъ пенинсȣлъ аȣ адȣс чел май де пре ȣрмъ ацȣторю спре а ей мънтȣире.

Мȣсȣлманій аȣ дешертат четъциле Месеніей ши Ахаіей, ꙗръ лъкȣторій ачестор локȣрй дȣпъ мȣлте ши греле сȣферите пътимирй аȣ ꙟтрат ꙟсфършит ꙗръшй ꙟ рȣиниле ши пȣстіириле патрієй лор чей їȣбите, кънд ꙟн ачѣстъ старе ли саȣ лъсат де кътръ дȣшман, пъмънтȣл патрієй ꙟлок де Ораше, сате, ши кънпȣрй родитоаре ши бине лȣкрате, пре кареле къларъ кȣ ꙟнтрарѣ лор.

Мȣлцъмитъ ощилор францȣѕещй венните аиче, мȣлцъмитъ съргȣинцелор ши лȣптелор ачестора, мȣлцемитъ ацȣторюлȣй че аȣ дат ачѣстъ арміе ꙟтоате локȣриле пе ȣнде аȣ тъбържт; провинціиле аȣ ꙟчепȣт а гȣста лиништире; ши четъциле Корон, Модон, Наварин ши Патрас, ꙟчеп ꙗръ а се рѫдика дин рȣинеле лор ка прин ѡ минȣне, ши съ афлъ акȣма сигȣре ши ꙟстаре де а се пȣтѣ апъра.

Ꙗрміа францȣѕаскъ стънд ꙟ Пелопонеѕȣ, гречїй де пе континентȣл афаръ де Мореꙗ ащептъндȣѡ съ ꙗсъ песте хотаръле Мореей, нѣȣ ꙟпъртъшит ꙟпричина ачѣста кȣцетъриле лор, ши ной нъдъждȣꙗм але пȣте ꙟфіинца, нефіиндȣнй кȣноскȣт актȣл дипломатик сѣȣ протоколȣл дела 16 ноемвріе 1828 кареле ȣрмасе ꙟн алт кип кȣ ачѣстъ причинъ.

Ꙗръ кънд ачѣстъ Ѥкспедиціе съ гътѣ спре а еши дин ѡ цѣръ, пре карѣ ѡаȣ скос ꙗръш ла віацъ, ам пріимит дела Карол ал 10 ле ноȣъ доведй де дърничіе.

Мърирѣ са не ꙟтимпинъ кȣ ноȣ ацȣторю де банй, ши арміа францȣѕаскъ ласъ гарниѕоане ꙟчетъциле Месеніей, ши ни дъ бърбацй скȣмпй спре бȣна ꙟфіинцаре а органиѕаціей ощилор ноастре челор регȣлате. Ꙟсъ бȣнътъциле М. сале Краюлȣй Францієй нȣ саȣ мърцинит ꙟтрȣ ачесте; Ѥл порȣнчеще, ши непорочиціїй, чи Ѥра дȣшй ка нище робй ла Ѥгипет, аȣ къщигат слобоѕеніе венинд ꙗръшй ꙟ патріа лор. Ѡ комисіе алкътȣитъ дин ꙟвъцацій лор дела Франціа кȣм ши дин мъестрій, саȣ тримис спре а черчета пъмънтȣл чел класик ал Грекієй.

(ва ȣрма)

ѠБСЕРВАЦІЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зіоа	Ѡбсерваціей	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣи
7	септемвріе ла Ꙗмѣѕъѕй	† 16.	28. 9.	сънин

Ла 9 септемвріе Соареле ръсаре ла 11 ч. 52 м Ꙗмѣзъ зи вине ла 5 ч. 56 м

Тоамна се ꙟчепе кȣ ꙟтрарѣ соарелȣй ꙟсемнȣл кȣмпеней ꙟ 11 септемвріе ла 3 ч. 23 м. диминѣца, фіинд ноаптѣ кȣ зіоа де ѡ потривъ.